

lieni non male comparavit; ut enim crescente liene reliqua membra tabescunt; sic crescente fisco (vel enjusvis avari divitiis) debilitantur facultates. **SEXTUS AURELIUS in Vita Juliani.**

Augustus Imperator suos officiales spongas vocabat, quas, cum implete essent opibus, ipse exprimeret. **FAB. conc. 1, in Dom. 3 post Pent.**

DAMNUM. — Si pecuniam habes, inquit Seneca, necesse est, ut te ipsum, aut pecuniam vilem habeas. **SEN. Ep. XV.**

Pecunia oportet imperare, non servire. Pecunia si uti scias, ancilla est, si nescias, domina. **Idem, in Prov.**

Hortulanus quidam, cum prius omnem pecuniam in egenos distribuisset, postea autem seductus a diabolo congregare et parcere cepisset, subito putrefacto pede omnem pecuniam in medicos erogare debuit. Unde, cum rogasset a Domino misericordiam, stetit Angelus noctu coram ipso, et dixit: Ubi sunt nummi tui? Ubi spes tua? Et cum peteret veniam, Angelus tangens pedem sanavit. **Vide f. 1. c. Vita PP. l. V. libel. vi, n. 21.**

Cum Sigismundo Imperatori quondam ex Hungaria quadraginta millia aureorum allata essent, ea de causa dormire non potuisset, mane is fortissimos militiæ duces ad se evocavit et his verbis allocutus est: Ecce crudelissimos hostes, ac tortores acerrimos, a quibus nulla mihi data requies, nullus oculis sopor. Itē proin, et eos ex gazis educate, et inter vos æqua sorte dividite. Illis deinde cum gaudio abeuntibus, ipse quoque gaudens dixit: Recessit a me tortor, qui me flagellavit; securius modo quiescam. **SOLLINUS l. IV in Alphonso.**

Recte ergo S. Cyprianus dixit: Inter divitias trepidum sollicitudo discruciat, nec intelligit miser, speciosa sibi esse supplicia. **S. CYPR. ep. II ad Donat.**

Bernardus, Pipini frater, Caroli Magni nepos, conjurationis reus, impetravit, ne sibi, quemadmodum reliquis ejusdem factionis, oculi stylo ferreo eruerentur, sed aurea pelvi solis radiis opposita, in eandem continenter fixam oculorum aciem intendens, ad fulgorem auri excæcatus est. **PONTANUS, in Bellar. p. II, c. XXVII.**

Idem quoad internum oculum avaris contigit. Hinc S. Ambrosius ait: Cæca est avaritia, non videt, quæ divinitatis sunt, sed cogitat, quæ cupiditatis. **S. AMBR. l. LIX.**

Mydas, Rex Apolloniæ, petiit ex magna

avaritia, ut, quidquid tangeret, aurum fieret. Id vero cum obtinisset, munus in ultionem conversum est, ut cibus et potus in auri naturam obrigesceret. Quæ fabula pulchre avarorum stultitia et miseria significatur. **OVIN. lib. II Metam.**

Recte Petrarca: Virtutum nutrix optima est paupertas, opulencia vitiorem. Multos pavidos et imbelles, omnes tumidos ac superbos, nullum penitus virum fortem fecere divitiæ. Qui thesaurum congregat, sibi, curas et invidiam, hostibus stimulos, furibus sollicitudinem addidit. **PETRARCA. l. I, Dial. 300.**

Quidam pater, cum filio multas pecunias relinquere, iste autem omnes in arcula servaret, nec ad utiles usus impenderet, abeunte quondam Romam filio, extractos saccos pecunia spoliavit, et iisdem magnificam domum instruxit, omniaque ad summum splendorem comparavit, saccosque arena iterum repletos antiquo loco reposuit. Quos cum filius rediens apertos arena plenos reperisset, et ideo apud patrem de furto quæstus fuisset, respondit pater: Quid refert, o fili, apud te; arenæ, an pecunia pleni sint sacci, cum neutro modo utaris? ingeniose scilicet tenacitatem filii taxans. **IB. lib. II.**

AXIOMATA.

Lapis Lydius auri index, aurum hominum. **CHILLO LACED.**

Crescit amor nummi, quantum ipsa pecunia crescit. **JUVENAL. sat. XIV.**

Avaro tam deest quod habet, quam quod non habet.

Et genus, et formam regina pecunia donat. Seu, ut alii, pecuniæ obediunt omnia. **S. HIERON. ep. CIII.**

Nulla ditari ratione potestis, avari, Vos faciunt inopes, quas cumulatis, opes. Male parta, male dilabuntur. **FLOR. p. IV, f. 381.**

AUCTORES.

Bernardus Rosignolius l. II de *Discipl.* c. XVI.

Cassianus l. VII de *Instit. renuntiat.*
Ludovicus Granatensis in *Duce peccatorum* l. II, c. v, f. 619.

Jacobus Marchantius in *Horto Pastorum* et *Tuba Sacerdotali* tract. II.

Josephus Langius v. Avaritia, in *Polyantha*.

Jacobus Alvarez to. II, l. I, p. II, c. VII et VIII.

Joannes Baseus in *Panario* v. Avaritia.

Petrus Canisius p. III de *Vit. capital.* § 4.

Thomas Stapletonus in *Promptuario text.* in *Domin. 2*, post *Pent.* et *text. III* in *Dom. 12*, et *text. v*, in *Dom. 19*. Item *text. VIII* in *Dom. Quinq.*

Henricus Hengelgrav. in p. II *Cæli Emppyr.* in *Festo S. Matth.*

Matthias Faber conc. 1 in *Domin. 8* post *Pent.* et conc. IV, in *Dom. 16*.

Josephus Mansi in *Bibl. Moral.* tr. VIII.

BACCHANALIA.

QUOAD ESSENTIAM.

DEFINITIO. — Sunt tempus jejunium Quadragesimale antecedens, quo homines genio suo liberalius solent indulgere. Quorum originem Matthias Faber Ægyptiis adscribit, et ab his Orpheo magistro ad Græcos, inde ad Romanos, et tandem ex Italia trans Alpes in Germaniam translata, totum denique orbem pervasisse ait. Celebrabantur autem apud Romanos noctu a nudis feminis ac viris, nisi quod circa caput et femoralia pampinis et uvurum racemis cingebantur. Sicque tumultuario invicem commixti cœtu, in sublimi saltantes, variaque gesticulatione caput et brachia moventes, carmen inconditum Baccho cantabant, nec prius a saltatione cessabant, quam defatigati, et toto corpore vacillantes, aut in proximum sibi socium respiciantur, aut in pavementum velut fanatici et amentes proruerent. **FAB. conc. IV in Quinq.**

EX S. SCRIPTURA.

QUALITAS. — Sedit populus manducare et bibere, surrexerunt ludere. **EXOD. XXII, 6.**
Usquequo facies peccatorum sumitis? **PS. LXXXI, 2.**

In medio laqueorum ingredieris, et super dolentium arma ambulabis. **ECCLES. IX, 20.**

FUGA. — Videte, Fratres, quomodo caute **TOMUS I.**

ambuletis, non quasi insipientes, sed ut sapientes, redimentes tempus, quoniam dies mali sunt. **EPH. V, 15.**

Sicut enim dicitur mala esse domus, quæ malos habitatores habet; ita dicuntur dies mali, in quibus mala fiunt a malis hominibus, ait recte S. Remigius.

Abjiciamus ergo opera tenebrarum, et induamur arma lucis, sicut in die honeste ambulemus, non in commessionibus et ebrietatibus, non in cubilibus et impudicitis, non in contentione et æmulatione, sed induimini Dominum Jesum Christum. **ROM. XIII, 12.**

Tempus flendi, tempus ridendi; tempus plangendi et tempus saltandi. **ECCLES. III.**

Risum reputavi errorem, et gaudio dixi: Quid frustra deciperis? **ECCLES. V.**

Nolite jugum ducere cum infidelibus. Quæ conventio Christi ad Belial, aut quæ pars fidelis cum infideli? Qui autem consensus templo cum idolo? **II COR. VI.**

Ibunt in adinventibus suis. **PSAL. LXXX.**

Obsecro vos, Fratres, per misericordiam Dei, ut exhibeatis corpora vestra hostiam viventem, sanctam Deo placentem, rationale obsequium vestrum, et nolite conformari huic sæculo. **ROM. C. XII.**

DAMNUM. — Ecce ascendimus Jerosolymam et consummabuntur omnia, quæ scripta sunt per Prophetas de Filio hominis: tradetur enim gentibus, et illudetur, et flagellabitur, et conspuetur. **LUC. XVIII.**

Omnes, qui ad spectaculum processerant, trucidavit. **II MACC. C. V.**

Descendit diabolus ad vos, habens iram magnam, sciens quoniam modicum tempus habet. **APOC. XI.**

Adhuc carnes eorum erant in dentibus eorum, nec defecerat hujuscemodi cibus; et ecce furor Domini concitatus est in populum, et percussit eum plaga magna nimis. **NUM. XI.**

Cum immundus spiritus exierit ab homine, perambulata per loca iniqua (id est, voluptatibus carentia) quærens requiem et non inveniens, dicit: Revertar in domum meam, unde exivi. Et cum venerit, invenit eam scopis mundatam et ornatam. Tunc vadit, et assumit septem alios spiritus nequiores se, et ingressi habitant ibi. Et fiunt novissima hominis illius pejora prioribus. **LUC. II, 24.**

Et nunc revelabo vilitatem ejus in oculis amatorum ejus, et vir non eruet eam de

manu mea. Et cessare faciam omne gaudium ejus, solemnitatem ejus. OSEÆ II, 10.

Absorpti sunt a vino, erraverunt in ebrietate, nescierunt videntem, ignoraverunt iudicium, omnes enim mense repleta sunt vomitu sordibusque, ita ut non esset ultra locus. ISALÆ XXVIII, 7.

Adhuc carnes erant in dentibus eorum, nec defecerat hujuscemodi cibus, et ecce futur Domini concitatus in populum percussit eum plaga magna nimis. NUM. X, 33.

Violabant me propter pugillum hordei et panis fragmentum, ut interficerent animas, que non moriuntur. EZECH. XIII, 49.

Irritavit eum (Bacchus) multis sermonibus, et blanditiis laborum prostravit illum. Statim eum sequitur quasi bos ductus ad victimam, et quasi agnus lascivians, et ignorans quod ad vincula stultus trahatur, donec transigat sagitta jecur ejus. PROV. VII, 21.

EX SS. PATRIBUS ET DOCTORIBUS.

FUGA. — Si medicipharmaca dare volentes jubent interea temperanter agere, ne minus pharmaca operentur; multo magis jejunium susceptorum tenuitate victus mentem expurgare, et leviorē reddere oportet. S. CHRYS. hom. I in Gen.

Athleta ante certamen exercetur, jejunator ad jejunandum temperantia preparatur, ne velut ulciscens veniat dies jejunii. S. BASIL. hom. I de Laud. jejun.

Non est per temulentiam aditus ad jejunium, nec ad justitiam iter per fraudem, nec ad sobrietatem per lasciviam, nec per malitiam ad virtutem. Crapula et ebrietas ad lasciviam inducunt, ad jejunium frugalitas. Ibid.

Quis eras pudicam uxorem legitime ducturus, hodie scorta et concubinas inducat in aedes? Aut que uxor legitima tale pateretur connubium? Idem, h. II de jejun.

Nullus servus hero suo reconciliari cupiens, hostem illius patronum adhibet. Ebrietas inimica est Deo. Itaque si cupis per confessionem reverti ad Deum, fuge temulentiam, ne magis etiam abs te Deum alienes. Ibid.

Heu, quid facis, o homo? Nemo uxorem castam in matrimonio ducturus, pellices ac meretrices preassumit, secumque habitare facit; nam mulier honesta ferre non poterit, ut scorta una secum habitent. Noli igitur et tu, cum inedia corpus tuum mace-

rare vis, ebrietatem prius introducere, ebrietatem, inquam, que nihil aliud est, quam publicum scortum, quam bacchans et furens mulier, ad omne genus turpitudinis prompta ac parata. S. BASIL. Orat. v de jejun.

Quis est adeo doloris expers, ut non doleat, cum in ea, que ad diabolum pertinent, plus studii conferri cernat? Atqui nulla spes venie nobis, vel excusationis reliqua esset, si vel aequalē studium conferretur, cum autem etiam longe superet, quis nobis defensionis locus relinquatur? Quotidie nos invitant spectacula, nec ullus pigritatur, nullus est qui cunctetur, nullus est qui negotiorum occupationes obtendat, sed tanquam expediti, et omni cura soluti occurrunt omnes, non canitium senex reveretur, non ardorem nature ac libidinis juvenis suspectum habet. S. CHRYS. t. V, sect. XLVIII.

DAMNUM. — Est tempus hoc tempus descendendi de peccato in peccatum, et perducens ad infernum, et ideo dicitur: « Tenent tympanum, et citharam, et ducunt in bonis dies suos, et in puncto ad infernum descendunt. » S. VINC. FERRER. s. III, in Quinq.

Spectacula etiam juxta nostram professionem opera sunt diaboli. Quomodo, o Christiane, spectacula post Baptismum sequeris, qui opus diaboli esse confiteris? Renuntiasti semel diabolo, semel et spectaculis ejus; ac proinde necesse est, prudens et sciens, dum ad spectaculum remeas, ad diabolum te redire agnoscas. SALVIAN. lib. VI, de Provid.

Vide retia inextricabilia, que dæmon inimicus noster hoc tempore nobis tendit; vide fossas peccatorum, in quas tot homines cæco quidem modo præcipites agit; vide innumerabilem animarum predam, quam hoc tempore sibi surripit. Quid plura? vide, inquam, quantum hodie Satanas triumphet, quomodo in hoc populo tu regnet, et tyrannizet; idque non solum quoad plebeios toto anno vitæ vanitati deditos, verum etiam persepe quoad illos, qui alio anni tempore bonam habent animam suæ custodiam, et a mundo sapientes esse existimantur. S. CAROL. BOR. Act. Mediol. p. 1151.

Ubi citharæ et chori, ac plausus manuum, ibi virorum tenebræ et mulierum perditio, Angelorum tristitia, et diaboli festum. S. EPUR. tom. I, de abst. a lud.

EXEMPLA SACRA ET CATHOLICA.

FUGA. — Romanorum Senatus sacra aut

sacrilegia potius ad extremum per totam Italiam abolevit, ita ut ne nomen quidem Bacchanalium audire amplius voluerit. S. AUG. I. VII, de Civ.

Regina Gallia, uxor Ludovici XIII, post gravem morbum superatum, quindecim aurorum millia, que in larvarum tripodum destinaverat, voto, quod in extremis fecerat, exolvendo, in piam causam impendit, restituta vitæ pretium. MANCINUS, de Pass. I. IX, p. 668.

S. Gertrudis, quia viderat Christum tri-duo Bacchanaliorum ad similitudinem languentis supra pectus suum recumbere, per lotum illud tempus nihil aliud investigavit, quam ut orationibus, silentio, et cæteris afflictionibus pro emundatione mundanorum hominum insudaret. Quod obsequium quam gratum illi fuerit, ostendit illi per aliam visionem, quando eidem in throno gloriæ sedens, cum S. Joanne Evangelista scribente apparuit, et, cum ipsa, quid S. Joannes scriberet, quæsiisset, respondit, omnia opera et obsequia per hoc tempus bacchanalium ab hominibus sibi impensa eum scribere, ut ipse quidem (Christus) eis mensuram bonam post mortem reddat, postea vero cum hac charta etiam ad Patrem æternum eos ducat, et mensuram cogitatum et superfluentem gratiæ ac gloriæ ipsis impetret. L. II in fin. XIV et XVI.

S. Maria Magdalena de Pazzis sæpe noctu se proripiebat et lecto, et ibat ad SS. Sacramentum, ibique prostrata in terra amare deflebat Dei offensas, et petebat salutem animarum, præsertim bacchanaliorum tempore, quo Deus magis offenditur, quo et augebat poenitentias et preces pro peccatoribus, aliasque moniales ad hoc excitabat. Vita p. IV, c. XXIV.

S. Catharina Senensis toto hoc durante bacchanaliorum tempore, pro majori parte noctis in profunda oratione absorpta erat; dato autem signo, quo alie sorores ad Matutinum deantandum accersebantur, ipsa licentiam sibi a Deo dari postulabat, ut per modicum quietem membra corporis nonnihil restaurare posset, hoc enim commodiori tempore fieri non posse credebat, quam illo tempore, et hora, quo multi diversorum ordinum religiosi, et religiose Deum psallendo in cordibus suis laudabant. MAXI, disc. XIII, n. 4.

In Chronicis S. Francisci de quodam Patre F. Michaele de Barea magnæ sanctitatis

viro legitur, quod tantam peccatorum, que hæc diebus libere committuntur, habuerit displicentiam, ut ad locum, ubi mulieres ad tripudia, et choreas institutas congregatæ erant, accedens, unamquamque illarum seorsim his verbis fuerit obstatus: Quod si mihi, o benedicta filia, promiseris, quod ex puro amore Dei illum per hæc tripodum, et alia hujus temporis peccata offendere nolis; vicissim sancte tibi polliceor, quod te toto hoc anno Deo per orationes specialissime recommendabo; hisque promissis, plurimas illarum a vanitatibus illis frequenter abstraxit. Accidit quoque, quod hæc diebus locum quemdam, qui caligarum dicitur, ubi varii profani lusibiles exercebantur, accedens, in medio ludantium tanta cum fervore indictorum ludorum detestationem prædicaverit, ut multos presentium non solum pro illo anno, sed et pro aliis sequentibus a similibus lusibus secularibus deterrerit. Chron. v, FRANC. p. III, l. VI, c. XXV.

In vita S. Ludovici virginis legitur, quod dum hæc pientissima virgo, instar Jobi ulceribus pleni et afflicti, variis morbis excrucietur, audito ingenti quodam dissolutorum hominum strepitu in plateis hoc bacchanaliorum tempore excitato, postquam de causa illius sibi adstantes domesticos interrogasset, eidem responsum fuerit, hoscædamores a nonnullis consuetis recreationibus operam dantibus excitari; quod ipsa audiens zelo reparandi honoris celestis sponsi sui, qui illis profanis diebus concubebatur, mota, eundem sponsum suum enixe rogavit, ut pro diluendis profanorum istorum hominum offensis afflictum corpusculum suum novo quodam et vehementi morbi genere dignaretur exercere; et ecce subito gravissima quadam infirmitate correpta fuit, que acerrimos ei accessit dolores, qui per totam Quadragesimam usque ad Pascha Resurrectionis sine ulla intermissione continuant. Vita S. Ludov.

S. Gertrudis, quia Sabbato bacchanaliorum tota in Deum absorpta, ab omni se applicatione exteriori sequestrabat, ideo Deus illam summa cum benignitate in sinum suum recepit; ubi tanta celestium consolationum abundantia fruebatur, ut sibi plane videretur, quod simul cum Domino suo de omnibus cœli terraque Regnis libere disponere posset. Ad hæc celestis ejus sponsus dixit ei: O dilecta mea, tu hodie facta es protectrix mea, ita enim tibi persuasum et decre-

tum esse scio; quod si sana esses, libenter pro me laboratura esses, ut securus efficeret ab iis injuriis, quibus hoc tempore specialissime offendor, ac proinde cum hodie passim ab omnibus repellar, ad te veni, ut meam in te quietem habeam. *Vit.* l. IV, c. xv.

Eidem virgini Christus Redemptor noster in Dominica Quinquagesimæ eodem modo et forma apparuisse legitur, in qua flagellatus et inter duos lictores circumductus fuit, quorum unus spinis caput ejus cingere, et dolorosissime pungere videbatur. Cumque S. virgo funestum hoc et lacrymabile spectaculum memoria sua circumferens, ad amarum fletum incitata, stagnantibus præ lacrymis oculis eum sciscitata fuisset, an aliquis hunc ejus dolorem mitigandi modus excogitari posset, Christus celestis sponsus ejus ei respondit: Quod si quis amaram passionem meam devoto et amoris pleno corde ad mentem serio revocaverit, sequæ exinde in corde suo compungi sentiens, pro peccatoribus Deum precatus fuerit, in utique suavissimum afflicto cordi meo emplastrum conficiet, quo mediante dolor hic meus mitigari, et lenior ac tolerabilior fieri possit. *Ibid.*

DAMNUM. — Annales Ecclesiastici de Episcopo quodam referunt, quod is, quia Joannis nomine insignitus erat, in festo S. Joannis Evangelistæ, multas feminas nobiles ad tripudium invitare consueverit, cumque ipse in medio illarum diu choreas velut choragus duxisset, repente cadens miserabili morte expiravit, mortuus, non ut Episcopus, non ut Sacerdos, sed veluti histrio; mortuus non in atrio, sed in theatro; non in loco sacro, sed profano; non in Ecclesia, sed chorea. *Annales Eccl.* Anno 1352, n. 31.

Cum Bacchi (qui, Num. 25. Beelphegor nominatur) festum celebrarent, et cum filiabus Moab fornicarentur Israelitæ, præcepit Deus Moysi, ut tolleret cunctos principes populi, et contra solem in patibulis suspenderet, et prætera unusquisque occideret proximos suos, qui Beelphegor initiati sunt. Num. xxv.

Cum populus Israeliticus sedisset manducare et bibere, et surrexisset ludere mandatum est Moysi, ut occidat unusquisque fratrem, et proximum, et amicum suum, sicque viginti tria millia hominum occisa sunt. *Exod.* xxvii.

Dum Carolus VI, Rex Gallie, in nuptiis nobilis cujusdam, leonis vestem et larvam

cum aliis quinque assumpsisset, saltibusque jucunde, spectante tota aula, vacaret, Ludovicus Aurelianensis Regis frater studio clarior videndi, eorruptam faciem admovens, et regem, et socios ita accendit, ut quatuor misere statim perirent, unus in cellam properans, et aquæ vinoque se immergens servaretur; Rex ipse uxoris Biturigis caudata veste involutus difficulter ab interitu vindicaretur. *FAB. con.* IV, in *Quinq.*

In Germania, anno 1370, cum Comites aliquot Hohenloenses Eberhardum consanguineum suum in arce Waldenberga visitassent, et, ut bacchanaliorum tempus invitabat, faunorum personis et vestibus assumptis spectaculum jucundum matronis facere voluissent, ex aleis, quibus hospites ad lusum incitabant, una in terram cecidit, quam dum puer personatus attollere conatur, funalis incautus adhibiti flammam concepit, cui, dum Eberhardus succurrere parat, etiam ipse, ac paulo post et socii juvare volentes flamma corripuntur. Concurrit ergo ad labrum vicinum, quod Comes in hunc eventum aqua impleri jusserat, at illud jam exaruerat. Alius, qui vas plenum aqua attulerat, in ipso limine offendens cecidit, aquamque effudit; alterius aquam ferentis cadus fatiscens, auxilii desperatione calamitatem auxit. Sic ergo intra tres horas tres comites misere exustulati perierunt. *Ibid.*

Quidam, ut tempore bacchanalium liberius insaniret, pictorem, qui faciem ei personatam pingeret, vocari jussit. Sed pictor aquis tantum coloratis eum illinebat potius, quam pingebat. Unde is personatum se putans, cum plurimas ineptias peregrisset, omnium ludibrio se exposuit, et magno tandem cum dolore fraudem pictoris agnovit. *lb. conc.* III.

EXEMPLA DOMESTICA.

Poliverius Manareus, dum Laureti degens intelligeret, tempore bacchanaliorum comœdiam publicam et infamem apparari, et frustra aliis mediis impedire conatus esset, orationem quadraginta horarum in Saello Lauretano magnifice ad hunc finem adornato instituit, sicque omnes homines a comœdia abstraxit, atque ad celebritatem sacræ œdis attraxit. *BARRY. In devot. ante Cin.* c. vi.

Gandiæ, pridie cinerum, sex e nostris, vertice ac pedibus nudi, longo fune a cervi-

cibus pendente, duo etiam flagellis terga cruentantes, cæteri cum cruce et calvaria in manibus, concionabundi celeberrimas urbis vias obivere. *Imago 1. sec.* l. III, c. ix.

Anno 1533, Bononiæ, feria quinta pinguiore, sodales prope quingenti, facie horridi, quinque partitam aciem instruxere: præbant in primo agmine centum sub crucis vexillo, trabali cruce onusti. Secunda centuria mortis Calvarias portabat. Tertia sub extremi iudicii signis processit. Quarta sub inferni labaro flammis facibus ardens et minax. Quintam Beatorum celestis Archistrategus ducebat. Quo spectaculo mire spectatores commoverunt, et ad penitentiam ac compunctionem incitarunt. *Lit. ann. Venet.* 1533.

Anno 1640, sodales Parthenii primariæ congregationis assumptæ Virginis, ut feriis antecineralibus populum a profana licentia ad pietatem et devotionem avocarent, novem florenorum millia in extemporaneam tridui solemnitatem expenderunt. Nam mollem centum viginti palmis altam, octoginta latam pulcherrimis staturis, imaginibus, historiis emblematicis ad stuporem exornarunt, et quatuor mille luminibus illustrarunt, ubi res divina solemnissime ab Archiepiscopo Rodiensi, presentibus septemdecim Cardinalibus, et omnibus prope Romanæ curiæ prælatis, principumque oratoribus celebrata, magnoque populi concursu per totum triduum facta fuit. *Imago 1. sec.* lib. III.

SIMILITUDINES.

FUGA. — Sicut morigeri filii, dum patrem a fratribus vehementer irritatum advertunt, diligenter cavent, ne aliquid committant; quo patrem amplius offendant; ita boni Christiani, dum tempore bacchanaliorum vident Patrem celestem gravissimis peccatis ad justissimam iram concitatum, sedulo ab ulterioribus offensis abstinere, et potius pro se et fratribus placare piis obsequiis et precibus student.

Sicut a quolibet magis acceptatur beneficium exhibitum in adversitate, quam in prosperitate; sic et ego (dicebat Christus ad S. Gertrudem) magis accepto fidelitatem illam que mihi hoc tempore (bacchanaliorum) exhibetur, quo mundus plus peccando me infestat. l. IV, c. xvi.

Sicut mulier videns filios suos cum ceci-

poribus patris sui fœdera pepigisse, ludere, convivari etc. subuculam viri sui sanguine conspersam profert, ut ea ostensa filios a consortio homicidarum abstineat; ita Ecclesia hoc tempore bacchanaliorum passionem Christi in Evangelio proponit, ut per ejus considerationem a peccatis absterreat homines. *STAPL. lex.* I *Quinquag.*

Sicut merito reprehendimus eos homines, qui equos conductitios, quando finis itineris appropinquat, tam improbe agitant et vexant, ut ad longum tempus inutiliter existant; ita non minus carpendi sunt, qui ita per bacchanalia gulae et ebrietatis peccatis se onerant ac gravant, ut postea ad quadragesimale jejuniæ ac penitentiam inhabiles existant. *Ibidem.*

MOTIVA.

Quia bacchanalia sunt contra finem ab Ecclesia intentum; uti Josephus Mansi ostendit, sic discurrens: Inter cæteros, qui in hunc mundum irrepserunt, erotes, unus hic est, quod, quia paulo post in dekursu Quadragesimæ, jejuniis, mortificationibus, penitentibus et solitudini nobis vacandum est; ideo hoc tempus quadragesimale jejuniæ immediate precedens, recreationibus, ludis, spectaculis, choreis, comensationibus, aliisque similibus dissolutionibus, et vanitatibus jure merito transigendum esse censetur. Hoc autem falsum est, quia in Dominica Septuagesimæ, in qua mundani bacchanalibus celebrandis se accingere solent, Sancta Mater Ecclesia longe contrarium nos docet, dum ita canit: « Circumdederunt me gemitus mortis etc. » Unde venerab. Ivo Carnotensis, in sermone de Septuagesima, ita scribit: Sub typo universi temporis commendati sunt nobis specialiter hi septuaginta dies, quibus recitatione lectionum et cantiorum, casum humani generis recolimus, ut mortalitatis nostræ dolores attendentes quotidie doleamus. Unde in introitu hodiernæ Missæ, Sancta Ecclesia pro lapsu primi parentis mortem sibi illatam esse deplorat. *MANSI, tr. IX. disc.* 1, n. 3.

Quia stulta est eorumdem bacchanaliorum celebratio, si peccatis sit conjuncta. Quid enim, inquit idem auctor, de sapientia quodam viro diceret, qui se lavare et mundare volens, prius manus et faciem, ac totum corpus atramento totaliter defœdaret, utique

rationis et iudicii deliquim pati assereres. Et revera ita est; et ideo bacchanalia nos recto rationis usu destituant, adeoque hoc tempore vere stultorum infinitus est numerus. Idem, disc. III, n. 4.

Quia diabolicum inventum sunt; uti S. Chrysostomus indicavit, dicens: Non est hoc eorum, qui ad æternum Regnum vocati sunt, quique sunt in celesti illa civitate conscripti, non est spiritualia arma gestantium, quod certe proprium est diabolo militantium; ille enim est ille, qui etiam in artem jocos ludosque digessit, ut per hæc ad se traheret milites Christi, virtutisque eorum nervos redderet molliores; propterea in urbibus etiam theatra construxit, et illos risuum ac turpium voluptatum incentores paravit, ut per illorum lucem universas prorsus urbes communi peste corrumpere. S. CHRYS. hom. VI in *Matth.*

MEDIA.

AD ILLA ELIMINANDA. — *Exempla bona abstinentium;* ita S. Carolus Borromæus suavit, dum dixit: Quod exempla bonorum magnam in se efficaciam habeant, ut eos, qui totaliter depravati non sunt, ad ea imitanda invitent; ac proinde eo ipso, quo exercitia spiritualia hæc diebus tractantur a bonis, hoc saltem obtenturi sint, ut non omnino mali ad eadem sectanda facile se induci permittant. *Vit. S. CAROL. l. VII, c. VII.*

Predicatio fervens, qua abusus bacchanaliorum perstringatur; uti iterum idem Sanctus insinuat dicens: Verbum Dei fecundum semper fuit et fructuosum, ac proinde nequam convenit, ut hæc diebus, quibus mundus pravis suis exemplis prædicando, homines ad mala sectanda hortatur et invitat, ego a prædicando verbo Dei desistam. Tandem ait: Eo tempore, quo multe animæ ad interitum properare, divinaque iracundie flagella a populo provocari conspiciuntur, bonus et sollicitus Episcopus ad placandum Deum, eumque ad compassionem erga peccatores promovendum, ad orationem et penitentiam una cum bonis confugere arde obligatur. Hinc S. Chrysologus tam serio dehortatur: Si quæ sunt viscera pietatis in nobis, si qua est in nobis contemptio humanitatis, si qua nos habet fraternalæ salutis affectio, abstrahamus eos, qui sic ad perditionem currunt, rapiuntur ad mortem,

trahuntur ad tartara, festini sunt in gehennam. S. CHRYS. ser. CIV.

Oratio seria, uti S. Augustinus monuit, dicens: Deprecanda est misericordia Dei, ut donet intellectum ad ista damanda, et effectum ad fugienda, et misericordiam ad dignoscenda. S. AUG. in *Psal. l.*

Passionis Dominicæ consideratio; quemadmodum S. Ambrosius monuit, inquis: Non corporalibus vinculis, ut Ulysses, ad arborem alligandus est animus, sed ad crucis signum spiritualibus nexibus vincendus, ne lasciviarum moveatur illecebris cursumque naturæ detorqueat in periculum voluptatis. S. AMBR. VIII, XI.

Quod ipsum etiam Origenes confirmans dixit: Certum est, quia ubi mors Christi animo circumfertur, non potest regnare peccatum; est enim tanta vis crucis Christi, ut, si illa ante oculos ponatur, nulla concupiscentia, nulla libido, nullus furor, sed continuo ad ejus præsentiam totus ille peccati et carnis fugatur exercitus. ORIG. in c. VI. ad *Rom.*

Celestium gaudiorum consideratio; uti puella illa experta est, quæ choreis semper valde addicta fuerat, adeo ut illas frequentissime adire desideraret, si id ei a parentibus concessum fuisset; tandem hæc suam in choreas propensionem confessario manifestavit, qui illam interrogavit: Quid si chorearum voluptas per integrum annum quotidie continuanda promitteretur, cum ea tamen conditione, ut unica tantum die ab illis adeundis abstinendo se mortificaret, numquid hæc acceptaret conditionem? Cui cum illa, omnino se hanc conditionem libenter admissuram esse respondisset, subjunxit confessarius: Scito igitur, quod, si te hæc tripudiis, quæ in terris instituntur, voluntarie ex mortificatione uno tantum die privaveris, perpetuis Paradisi choreis semper et in æternum interesse et assistere poteris. Ad quod illa subintulit: Quod si ita res se habet, ut asseris, libentissime tripudiis terrenis in perpetuum renuntiabo. Ac proinde confessarius, ut illam choreas ac tripudia contemnere doceret, hortatus est, ut verba illa Jeremie frequentî meditatione intra se ruminaret: « Ornaberis tympanis tuis, et egredieris in choro ludentium. » Item ut illa Davidis verba penes se ponderaret, dicentis: « Prævernerunt principes conjuncti psallentibus, in medio juvenularum tympanistrarum; » necnon verba illa ex hymno Virginum:

« Quocumque pergis, virgines sequuntur, atque laudibus post te canentes cursitant, hymnosque dulces personant. » Quæ dum hosce Paradisi cantus melodicos, choreas et gaudia seria meditatione aliquandiu in mente sua revolvisset, suam in brevi tempore animam prorsus immaculatam in cœlum moriens transmisit. SYLVIA *Hist. l. VII, c. I, n. v.*

ASCETICA.

In primis nosse debet Asceta, *quomodo excusationibus bacchanalia inordinate celebrationum occurrere debeat;* quod videlicet illis, qui per Ecclesie permissionem dissolutiones bacchanales exercebant se teneant, et defendunt, idem respondere possumus, quod S. Augustinus contra Faustum his verbis scribit: Aliud est, quod sustinemus; aliud, quod præcipere jubemur; aliud, quod compellimur; emendare præcipimur, et donec emendemus, tolerare compellimur. S. AUG. contra *Faustum l. II, c. II.*

Nosse debet, *quid de spectaculis et comædiis iudicris sentiendum sit;* nempe quod nihil magis damnosum moribus sit, quam in spectaculis desidere; tunc enim facilius per voluptatem vitia subrepunt, ut Seneca recte notavit. SENECA ep. VII.

Et consentiens Petrarca: Multum, inquit, mali auribus invehitur, sed multo magis oculis, illis quasi fenestris bipotentibus in animam mors irumpit, nil potentius in memoria descendit, quam quod visum subit, facile auditum prætervolat, conspectuarum imagines rerum hærent etiam invitæ, nec se tamen nisi volentibus ingerunt, peraro et perocycus obitura. PETRARCA, c. XXX de *Remed.*

Hinc Clemens Alexandrinus: Prohibeantur, inquit, spectacula, quæ nequitia, verbisque obscenis et vanis, temere profusis plena sunt. Quod enim turpe factum non ostenditur in theatris? Quod autem verbum impudens non proferunt, qui risum movent, scurræ et histriones? Qui autem ex vitio, quod in se est, delectationem aliquam perceperunt, evidentes domi imagines imprimunt. S. CLEM. l. IV. *Pæd. c. XI.*

Nosse debet, *quid de larvis sentiendum sit;* de quibus sensum suum S. Carolus Borromæus sequentibus verbis expressit: Proscripte sunt in perpetuum omnes larvæ,

per quas homines figuram, quam Deus illis indidit, non solum transformare, sed delectare student; imo per quas aliqui in turpi illa stultitia eo usque progrediuntur, ut antiquas, in bestias se transformandi, metamorphoses emulari videantur; sint etiam præter omnem alium respectum maledictæ et execranda larvæ, utpote antiquæ ruinae nostræ, quam daemon serpentis larva coniectus nobis procuravit, nobis refricantes memoriam. Abominabiles larvæ, sub quibus hominibus verba inhonestæ eloqui, et in gesta et acta impudicitia plena prorumpere, fas esse videtur; sclerata larvæ impugnatrices honestatis et pudicitia, gravitatis inimicæ, omnisque custodie, quam Christiani hominis anima intus forisq; habere debet, extrema ruina. S. CAR. p. VII. *Act. Mediol. VII.*

Nosse debet, *quid de choreis judicandum sit;* idem videlicet, quod S. Ambrosius et S. Franciscus Salesius judicantur, quorum prior sic discurrit: Ibi intuta verecundia, illecebra suspecta est, ubi comes deliciarum est extrema saltatio. Nemo, ut dixit quidam sæcularium Doctor, saltat sobrius, nisi qui insanit; quod, si juxta sapientiam necularem saltationis auctor est aut temulentia, au dementia, quid divinarum Scripturarum cautum pucamus exemplis, cum Joannes prænuntius Christi saltatricis optione jugulatus, exemplo sit, plus nocuisse saltationis illecebram, quam sacrilegi furoris amentiam? S. AMBR. l. III de *Virg.*

Posterior sic locutus est: Choreæ et tripudia natura sua ex se indifferentia sunt; sed hoc exercitium communiter usurpatum, valde in partem mali propendet, et proinde periculum plenum est. Quia vero noctu, et in tenebris ac caligine plerumque instituntur, hine multa opera tenebrosa et vitiosa facile se insinuant in rem, quæ ex se ipsa mali admodum susceptibilis est. Illorum causa vigilatur in multam noctem, unde fit, ut matutinum crastini diei tempus postea deperat, et Deo quis et pietatis exercitiis vacare non possit. Verbo ut dicam, semper stultitia est, diem cum nocte, lucem cum tenebris, et opera sancta cum ineptis commutare. Omnes, ad invidiam quodammodo et certatim, secum vanitatem ad tripudia ferunt: ipsa autem vanitas tam evidens est, ad praves effectus, et periculosos et illaudabiles amores colligendos disposito, ut hæc omnia facile sit et tripudiis oriri. Hoc tibi, Philothea, de cho-

reis dico, quod de fungis medicorum filii. Nam ut hi fungos optimos nihil valere aiunt, sic ego dico, optima tripudia non admodum esse bona; si tamen fungis tibi vescendum sit, vide, ut bene præparentur, et condiantur; si aliqua ex causa, a qua te non facile queas excusare, tripudia te adire oporteat, vide ut tripudia tua bene sint condita, et præparata. At quomodo, petes, illa condiam? Modestia, dignitate, et bona intentione. Comede parum, et raro, aiunt medici loquentes de fungis, nam quantumcumque bene cocti sunt, copia eorum venenum et virulenta est. Parum et raro tripudia, Philothea, aliter enim si feceris, periculo te expones, ut eisdem affectum applices. Fungi, teste Plinio, cum spongiosi et porosi sint, omnem, que sibi proxima est, infectionem et virulentiam facile attrahunt, ut si serpentibus vicini sint, illorum venenum ex vicinitate recipiant. Tripudia, choreæ, et id genus tenebrosa et nocturna conventicula, plerumque vitia et peccata aliquo in loco dominantia (puta jurgia, invidias, irrisiones, et carnales vanosque amores) ad se attrahunt. Et sicut hæc exercitia, corporis illa exercentium poros aperiant, ita etiam animi illorum: unde, si virulentus et pestilens aliquis serpens, verbum aliquid lascivum, aliquam ineptiam, et sermonem impudicum auribus tunc afflet; vel basiliscus quispiam impudicos intuitus, et amerosos oculorum nutus coniciat, facili negotio animi occupantur, et intoxicantur. Unde merito Petrarcha dixit choream esse Veneris prælidium, libidinum stimulum, laxamentum licentiæ, ubi liberæ manus, liberi oculi, liberæ voces. S. FRANC. SALESIIUS in *Introduc.* p. III. c. XXXIII.

Pro quorum confirmatione proderit referre, quod in vita Joan. Baptiste Vitelli de Fulgino refertur, quod scilicet, dum civitas Fulginiensis pro bacchanalibus solemniter celebrandis magnos sumptuososque apparatus faceret, ipse ad illa impedienda ferventem instituerit orationem, ad quam una cum ipso faciendam aliam quandam animam valde sanctam invitaverat, quæ, dum oraret, in spiritu elevata vidit in principio choreæ per aulaam saltantia septem demoniorum capita, quæ tam viris, quam mulieribus, dictis tripudiis operam dantibus, omnigenas suggerebant malas cogitationes, que illos vel maxime a Deo elongare, et vitii tenacius irretire poterant. Hi quoque

dæmones in medio ipsorum spiritus rixarum et homicidiorum immiserant. At vero, quia inter hæc omnia tanto ferventius orationi insistebat, vidit, quod in eodem momento, quo choreæ inchoabantur, Angelus quidam de coelo descenderet, qui stricto gladio, quem in manibus gerebat, dæmones in fugam agebat, simulque tibicinum instrumenta minutim confringebat; unde corruente theatro omnia in confusionem conversa fuerunt. Ex quo facto, dæmonem chorearum et tripudiorum originem, auctorem et promotorem esse, clare satis colligitur. *Vit.* l. II, c. IX.

CONCEPTUS PRÆDICABILES.

Ex occasione thematis: « Domine, ut videam. » *LUC.* XVIII. v. 14.

Potest ostendi fraus dæmonis, qua hoc tempore decipere solet; eum in finem narrari potest historia, supra indicata, de pictore, qui personam affingere vultui iustus, non nisi aqua colorata falsas lineas duxit. Huic ergo pictori similis diabolus dicitur, qui et ipse falsas lineas ducit, id est, falsa axiomata et principia hoc tempore dicitur, qualia sunt. 1. Nemo nisi agnoscit. 2. Hoc tempore omnia licent. 3. In Quadragesima velut tempore penitentiae omnia peccata facile expiari possunt. Quorum proin dogmatum falsitas paulo fusius ostendatur.

Ex occasione thematis: « Ecce ascendimus Jerosolymam et consummabuntur omnia, quæ scripta sunt per Prophetas de Filio hominis, Ibidem. »

Potest ostendi, quomodo Passio Christi hoc tempore renovetur. Et I. quidem, quomodo agonia renovetur, offerendo illi calicem amarum, per immoderatas computationes. 2. Quomodo iterum flagelletur per denudationes corporum et vitia luxuriae. 3. Quomodo coronetur per assumptionem larvarum hominibus illudendo. 4. Quomodo crux gravis ei per peccatorum hoc tempore commissorum onus imponatur. 5. Quomodo omnino crucifigatur contrahendo consuetudinem in istis peccatis, et emendationem sibi ac penitentiam quasi impossibilem efficiendo. Introducatur proin Christus illis S. Bernardi verbis auditores alloquens: Nonne satis propter te vulneratus sum? Numquid pro iniquitate tua afflictus sum? Cur addis afflictionem afflictio? Magis aggravant me vulnera peccati tui, quam vul-

nera corporis mei. S. BERN. in quod. serm. Pro qua materia videri potest Henricus Engelgrav. in *Cælo Empyreo.*

Ex occasione thematis: « Stultorum infinitus est numerus. » *ECCL.* I, 15.

Potest dicere concionator infinitum quidem esse numerum stultorum larvarum per plateas discurrantium, sed multo majorem esse numerum occultorum stultorum, qui, cum videantur sapientes, revera tamen stultissimi sint, quorum proin aliquos breviter se producturum, larvasque detracturum, ut vel pudore obruti deinceps a tali stultitia abstineant. Fingatur ergo sapientem quemdam audivisse de quodam loco et urbe, quod stultis abundet, proinde ille iter suscepisse, ut sapientia sua illos corrigere et erudire posset. 1. antem obvium habuisse nuntium vehementer festinantem, sed, cum quaesitus fuisset, quo tenderet? respondentem, se non quaesivisse, quo ire debeat? rediturum itaque et quaesiturum. Per hunc nuntium dicat significari eos Christianos, qui magnum ætatis spatium in hoc mundo confecerunt, nec tamen unquam indagarunt, cur creati sint? cur in hunc mundum missi? Ostendatur proin, quomodo hanc stultitiam corrigere debeant, id quod in posterioribus quoque stultis observandum. 2. Obvium habuisse adolescentem generoso et petulantem equo insidentem, et sarcinam gravem propriis humeris portantem, qui quaesitus, cur non equi tergo sarcinam imponat? respondit, timere se, ne equus nimium prægravetur. Significat eos, qui, ne corpus, velut equum animæ castigare, aut appetitas delicias negare illi cogantur, animæ sarcinam peccati imponere non verentur, non considerantes, quod hoc onus nihilominus et corpus premit, et omnino in infernum depressurum sit. 3. Obvius habuisse juvenem per avia et devia in curru vectos, et cum curru perpetuo eversos; quos, cum accedens advertisset, cæcum aurigam habere, et causam hujus cæci electi quaesivisset, responderunt, se ideo eum elegisse, ut liberius per avia et devia vehi possent (quod ipso summe delectaret) etsi vero hoc modo sepe cum curru caderent, et vulnera gravia acciperent, habere tamen se bonos chirurgos, qui curarent. Significant eos, qui memoriam presentiae Dei deponunt, ut liberius viam mandatorum declinent; vulnera peccati veronon curant, eo quod confessarios sufficientes habeant. 4. Obvium habuisse

gigantem, tenui filo a formosa et tenella muliercula ad carnificem tractum, qui quaesitus, cur non abrumperet filum, et se a periculo mortis liberaret? respondit: Non possum. Significat eos, qui a voluptate ad interitum trahuntur, et ad eamdem repellendam excitati respondent, se filum consuetudinis rumpere non posse. 5. Urbem ipsam ingressum, vidisse muros destructos, ejus destructionis causam cum quaesivisset, responsum est, id factum jussu magistratus, eo quod difficile nimis esset muros conservare. Magistratum autem hunc constare centum senatoribus, et hanc consuetudinem habere, ut, quod ultimus et maxime juvenis senator faciendum diceret, hoc ratum, licet omnes reliqui contradicerent, habeatur. Significat, qui mandata Dei gravia nimis estimantes, violando destruunt, eo quod amor proprius, nequiquam Deo, Sanctis, ratione contrarium suadentibus, sese suaserit. 6. Ulterius progressum vidisse duos cum oblonga trabe domum ingredi volentes, sed quia nullus alteri præcessionis honorem concedere volebat, ab eadem exclusos. Significat eos, qui ex ambitione primatum ubique affectantes, malunt cælo excludi, quam alteri cedere. 7. Ingressum hospitium vidisse famulos et ancillas splendidissime vestitos et pastos, hospitem ipsum cum uxore lacris vestibus indutos, et vix mucido pane refectos. Significat eos, qui omnem curam in ornandam et recreandum corpus impendunt, nulla animæ ratione habita. 8. Cum hospite cellam ingressum vidisse cellarium in terra jacentem, et aspicientem, quomodo vinum nobilissimum aperto epistomio in terram efflavit, et ridentem eos, qui ad claudendum epistomium hortabantur. Significat eos, qui tempus nobilissimum sine fructu perire sinunt, frustra admoniti, ut modico labore illud conservare studeant. 9. Urbe egressum vidisse imaginem foddissimam, et membris sine omni proportione pictis constantem, ante ades pictoris prostare; ubi, cum quaereret, qualis pictor ibi habitaret? responsum est esse hujus propositi, ut in pingendis imaginibus non artis suæ dictamina, sed vulgi judicium sequatur; hinc ob diversitatem judiciorum tam fœdas imagines prodire. Significat eos, qui hominibus placere cupientes, illorum potius iudicio, quam rationis dictamina, et Sanctorum, Christique exempli actiones suas conformare student. 10. Macellum prætergressum vidisse lanio-

nem cuncto sibi digito abscondentem, causamque quesitum respondisse, accepisse se ex casu fortuito modicum vulnus in digito, ideoque ut justiore habeat causam chirurgum vocandi, voluisse omnino digito abscondere. Significat eos, qui commisso uno peccato, plura admittunt, ut copiosorem habeant confessionis materiam, et eadem opera singula confiteantur. 11. Ulterius progressum vidisse duos sibi ultro pedes porrigentes et gladio abscondentes, et cum causam facti quaererentur, respondentes, pro nummi luero ortum inter illos certamen esse, quis meliorem gladium haberet? et ideo in pedum absensione probare eos voluisse. Significat eos, qui ut suas et militum suorum vires, animosque ostendant, bella suscipere, et plurima, utilissimaque membra a Republica abscondere non venturum. 12. Denique vidisse turbam cum magno furore tela in aera recta sursum jacentem, iterumque in sua capita non sine gravi lesione recipientem, eo quod de sole, qui astu fruges impediisset, vindicare se voluerint. Significat eos, qui ob infortunia exorta de Deo per blasphemias et maledicta, et murmurationes ulcisci se volunt, faciuntque, ut omnia hæc tela iterum in capita eorum recidentia, duplicatum damnum inferant.

Nota ex his stultitias tres conciones fieri posse, ita ut in prima stulti, quos ante urbem; in secunda, quos intra urbem; in tertia, quos urbe agressus invenerit, explacentur.

Ex occasione thematis: « Fuleite me floribus, stipate me malis, quia amore languo. » CANT. II, 5.

Narrari potest, quod S. Gertrudis, ut supra dictum est, viderit Christum tempore bæceanaliorum ad similitudinem languentis et infirmi super ipsius pectus recumbere; quo viso significare videtur voluisse, quod hoc tempore enpiat a dilectis suis amicus velut infirmus tractari. Et 4. quidem medicinam confessionis salutaris accipere. 2. Cibo gratissimo sui SS. Corporis refici. 3. Blandissimo alloquio orationis ferventis recreari. 4. In lectulo molliissimo contriti, et in omne Dei beneplicatum resignati animi collocari. Quæ omnia paulo fusius explicari possunt, simul ostendendo, quam grata Christo hæc obsequia sint futura.

Ex occasione thematis: « Domine, ut videam. » LUC. XXVIII, 41.

Dici potest, recte hoc tempore Evangelium hoc de caeco curato legi, quia nihil magis nunc necessarium est, quam ut homines videant. 1. quidem *vanitatem* gaudiorum, quæ sectantur, et de quibus olim cum Salomone dicent: Vidi in omnibus vanitatem, et afflictionem animi, et nihil permanere sub sole. ECCLES. II, 22.

Ita vanitatem agnovit fructuose, qui, cum post diem totum interepulas aliaque gaudia traductum, noctu nihil aliud sibi, quam oneratum corpus et animam relictam adverteret, respicit, et Religionem ingressus, meliora et veriora gaudia quaerere statuit. 2. *Stultitiam*, quæ tunc committitur, dum omni licentiæ frenum permittitur, ut postea poenitentia agatur. Quis enim seipsum fœdat, aut vulnerat propterea, ut occasionem habeat se lavandi, aut curari possit? 3. *Infelicitatem* ob damna secuta in opibus, fama, pace, virtutibus, meritis, gratia, et gloria, ut merito quidam dixerit, ejusmodi voluptates similes esse pomo a Fenelia Regina præparato, quod qui tangebatur, a telis erumpentibus petebatur, et occidebatur.

ALII CONCEPTUS PRÆDICABILES.

FUGA. — Memorabile factum est, quod a pluribus classicis et authenticis scriptoribus, nominatim vero a S. Bernardino de Senis refertur. Hic enim postquam quaesisset: Vis nosse hanc distinctionem filiorum Dei, et diaboli? Mox subdit: Audi exemplum. Vir quidam uxorem cum tribus filiis habebat, quos veros et legitimos filios suos esse hæc tenus semper existimabat, donec tandem aliquando conjux ejus adultera suam erga maritum bilem emovere volens, aperte diceret, quod ex tribus illis filiis, quos maritus suos esse hæc tenus crederat, duos ex habito cum aliis viris commercio genuisset; cumque maritus eam instanter, uter ex tribus illis verus suus et naturalis filius esset, interrogasset, illa hæc ei notitiam daret pertinaciter renuit, et paulo post, absque eo, quod filium legitimum manifestaret, mortua fuit. Maritus vero paulo post etiam infirmatus testamentum condidit, in quo illum heredem suum futurum esse declaravit, qui ex tribus illis verus, legitimus et naturalis filius esse probaretur, absque specifica illius nominatione. Post mortem vero hujus, singuli hæreditatem tamquam veri filii adire

contententes ad judicem concurrerunt, qui ad imitationem Regis Salomonis, ad discernendum, uter illorum verus filius esset, hoc medium excogitavit. Præcepit enim eorum patrem ad arborem alligari, et quod quilibet eorum fratrum sagitta impeteret patrem, ut noscere posset ex jactu, quis verus filius ejus esset; fuit forte memor iste prudentiæ Salomonis, III Reg. III, de meretricibus coram eo contententibus, tam mirabiliter ex vinculo amoris naturalis veritatem conjecturantis, et justissime judicantis. Primus illorum fratrum sagittam jacit rectissime, quantum sapuit, in cadaver patris defuncti. Secundus toto conamine nititur superare primum. Cum ad tertium pervenitur, concutiuntur viscera ejus, titubare incipit animus ejus, et contremuit, negat natum filium vulnerare propriam carnem patris, horret facinus, patet vulnus, stupet spiritus, et demum ipsius naturæ vinculo tractus, prælegit potius pro hæreditate patris naturalem dilectionem, quam ejus substantiam temporalem, atque judici: Date hæreditatem, cui dare licet quia potius eligo eam amittere, quam meum licet mortuum vulnerare patrem. Nescitur rei veritas, palam fit per naturam, quod absconditum erat per culpam, manifestatur hic esse filius verus, et tota hæreditas ejus in manibus relaxatur. Enim vero quis nostrum est, qui non videat, Salvatorem nostrum hisce diebus vehementius, quam alias, lamentari posse de fidelibus suis diendo: « Posuerunt me quasi signum ad sagittam. » Etenim corpus et sanguis Christi in trunco crucis publice expositus esse cernitur. Sancta quoque Mater Ecclesia eos, qui veri filii, et ad celestem hæreditatem adeundam prædestinati sint, explorare nititur. Quotquot igitur hisce diebus, gaudiis et recreationibus suis ex vero Dei amore se privant, hi veri fideles sunt. E contra vero: « Ecce peccatores paraverunt arcum, paraverunt sagittas suas in pharetra, ut sagittent, » quia qui hisce diebus appetitibus suis inordinatis omnem libertatem indulgent, qui peccatorum suorum jacula sine ullo filiali respectu, aut reverentia, in pectus Christi figunt, hi infallibile in se signum edunt, e quo agnosci possit, quod filii sint adulteri et spurii. Non sic anima illa electa fecit, de qua dicitur: « Arcum conteret, et confringet arma. » Hi igitur cœli veri declarabuntur hæredes. S. BERN. Tom. I, 4. ser. XLI, a. 2, c. IV.

Si pictor aliquis virum doloribus plenum

delineare volens, caput illius exprimeret, spinis et tribulis undequaque cinctum, ejus capilli livido sanguine rigentes, oculi profundati, vultus pallidus, et spiritus defœdatus ac lividus esset, collum vero eboris instar candidum, ac cætera totius corporis membra veste pretiosissima auro et gemmis distincta, amicta depingeret, ipsum vero citharam intra manus illius depictam plectro tangentem, et hilari voce cantantem exprimeret, numquid pictoris illius stoliditati et imprudenti indignaretis? Numquid illum pictorem amentem et delirum esse diceretis? Utique sic de illo arbitraretis; sed audi, quid Apostolus de nobis Christianis dicat, imprimis de Christo asserit: « Ipse est caput corporis Ecclesie. » Sed quenam sunt huic capiti subordinata membra? Nos Christiani membra illius sumus: « An nescitis, quoniam corpora vestra membra sunt Christi? » Quoniam igitur est illa stoliditas nostra, quod, cum Sancta Mater Ecclesia, Christum caput nostrum nobis exhibeat sanguine et lacrymis manantem, cum clamore valido, et crudeliter flagellatum, spinis circumdatum, et felle potatum, nos stolidi homines, aliud nihil, quam voluptates, convivias et gaudia requiramus et cogitemus? MANSI, disc. XVIII, n. 8.

Deus olim serpentem æneum, qui Christi Crucifixi figura fuit, in palo quodam erigi jussit, ut omnes, qui ex serpentinis morsibus accensi et intoxicati erant, ex hujus veni serpentis aspectu sanarentur. Serpentes infernales hoc tempore vel maxime igniti, in nostram perniciem venenum suum certatim evomere contendunt, lasciviam nimirum, gulam, profanitatem larvarum, et similes alias carnales hominis dissolutiones; quoniam vero remedio id obtinebimus, ut ab horum serpentum morsibus venenum prorsus nullum contrahamus, aut contractum protinus in nobis curetur? S. Bernardus ait: Si tentationum sentis aculeos, exaltatum serpentem æneum intueri, et suge non tam vulnera, quam ubera crucifixi. S. BERN. ep. XXV.

De insigni Dei servo, Joanne Baptista de Fulgino, implacabili illo Bacchanaliorum hoste, refertur, quod, cum quidam e germanis fratribus suis his diebus mortuus fuisset, ipse se lætum esse ostenderit, ea præcipue de causa, ut cadaver illius publicè expositum, multis frenum illis diebus injiceret, quo a peccatis coerceretur; sperabat enim,

quod per hoc spectaculum, si non plures, saltem aliquem a peccato aliquo veniali detertere possent. Sed quanam est proportio inter hominem aliquem naturali morte extinctum, et inter Filium Dei propter peccata nostra in crucis infami ligno suspensum? Fratres, exclamabat S. Augustinus, ut a peccato sanemur Christum Crucifixum intueamur. MANSI.

TURPITUDO.— Si miles aliquis crastino die cum valido quodam et exercitato inimico suo in duello conflictaturus, hodie eidem arma in manus consignaret, quibuscum adversus ipsum valide decertare posset, quid id ipsum videns de eo diceret? Omnibus nobis evidenter et clare satis constat, corpus nostrum intra paucos dies jejuniis esse mace-randum, ut tanto magis efficiatur spiritui subiectum, cur igitur tanta cum industria efficere satagimus, ut spiritui caro pravealeat? Dicitio illa, *Carnevale*, que Italicæ idem, quod Bacchanalia significat, secundum suam etymologiam, idem significare videtur, quod, *Caro pravealeat*, quod nimirum non est, quia nos inimico nostro arma subministramus, adeoque directe operamur contra consilium Apostoli dicentis: « Non ergo regnet peccatum in vestro mortali corpore, ut obediatis concupiscentiis ejus, sed neque exhibeatis membra vestra arma iniquitatis peccato. » Porro convivia, ebrietates, voluptates, et aliæ Bacchanaliorum dissolutiones arma sunt, quibuscum caro et corpus nostrum adversus spiritum dimicabit. MANSI, dis. III, 7.

S. Augustinus bacchanaliorum gaudia vocare solitus est diaboli sacramenta, quia sicut Sacramenta a Christo instituta sunt ad sanctificandas animas, ita sacramenta diaboli contrarium operantur effectum, siquidem eo solum tendunt, ut perdant animas, easque gratia et amicitia Dei privent, per voluptates ab ipso excogitatas, ut conscientias indissolubilibus peccatorum nodis illaqueare possit. Sacramenta, in quantum sacrificia, iram Dei placant; at vero demonis sacramenta, qualia sunt bacchanalia, eandem semper magis irritant. S. AUG. tr. IX, in *Joa. c. II.*

Sacramenta Christi S. Augustinus portas Paradisi appellat, sine quibus ad vitam, quæ vera est vita, non intratur. At vero hæc demonis Sacramenta scopuli quidam sunt, procurantes nobis præcipitium inferni, cuiusmodi sunt larvæ, comœdiæ, spectacula

profana, scurrilitates impudicæ, tripudia, choreæ, crapulæ, ebrietates, et quævis aliæ bacchanaliorum turpitudines. S. AUG. tr. CXX, in *Joa. n.*

Quæstio est moralis, quare in Dominica Quinquagesimæ Sancta Mater Ecclesia facit mentionem de Christi passione, cum dicat Sapiens: « Omnia tempus habent, tempus flendi etc. » Omne negotium ipsius opportunitatem habet; cum ergo hodie sit tempus lætitiæ et exultationis, quare fit mentio de Christi passione, quæ est flebilis et tristis? Respondetque hic vir sanctus sequentibus verbis: Respondeo, quod Sancta Mater Ecclesia a Spiritu Sancto gubernata et recta, sciens excessum et gulositatem filiorum suorum, quam faciunt his tribus diebus in comedendo et bibendo, ideo cogitavit ponere coram filiis Christi passionem, ut fideles restringantur a gulositate, considerantes quantum constitit peccatum gulæ primorum parentum, non gallinarum et perdicum, sed unius pomi fructus esu commissum, quod Filius Dei habuit suspendi in patibulo crucis. Et quidem, quod sanctus hic prædicator de gula dixit, nos quoque aliis dissolutionibus et turpitudinibus bacchanalibus applicare possumus. S. VINC. FERRER. ser. 1, in *Dom. Quingua.*

DAMNUM.— Querunt nonnulli, cur inter tot arborum et plantarum genera ficus potissimum ab illo Deo, qui præ cunctis aliis virtutibus de mansuetudine gloriatur, dicens: « Dicitis a me quia mitis sum, » maledictionem accepit, cur non potius pinus, vel ulmus, aut alia quædam arbor inutilis hoc maledictionis fulmine percussa fuit? Idque eo præcipue tempore, quod fructibus pariendis nequaquam a natura destinatum erat, (non enim erat tempus ficorum) solvit hanc difficultatem S. Bonaventura dicens: Per fici arborem potest intelligi homo deditulcedini mundanæ, qui dicitur esse secus viam, id est, in via carnis, non in via spiritus. Per hanc vero viam homo bacchanaliorum tempore dici potest incedere, ac proinde mirum non est, si Dei super se provocat maledictionem. S. BONAV. ser. 1 in *Dom. 7 post Pent.*

Cum Archias, Thebarum tyrannus, die quodam in numeroso amicorum se recreantem, et dulciter conversantem agmine constitutus, lætus, festivus et hilaris assisteret, litera quædam ad eum delata est, in qua ipse secreto monebatur multos in ipsius necem conjuratos hostes eodem in loco ipsi machinari mortem. ac proinde necessum ei esse,

ut ab eorum insidiis se caute subduceret; cumque litterarum bajulus instanter, litteras ut aperiret, illarumque seriæm attente perlegeret, sollicitaret, is nihilominus earum lectionem usque et usque distulit; cumque ulterius litteras illas arduum illi significare negotium, ac proinde in mora lectionis magnum subesse periculum, moneretur; Tyrannus respondit: Seria in crastinum! Sed gravi muleta moram hanc luere coactus fuit. Siquidem mox, ut ab amicis digressus fuit, violenta hostium suorum manu protinus interemptus occubuit. Quot sunt, qui hisce diebus internas a Deo inspirationes accipiunt, a prædicatoribus enixe rogantur, monentur ex librorum lectione spiritualium, nec non ab optimis timoratorum hominum exemplis, ut hisce diebus a mundi universali vanitate se subduant, qui tamen, tempus adhuc sufficiens superesse, respondent, quo in imminente Quadragesimali tempore se ab iis subtrahere, et bona operari possint; nunc tempus esse, ut pro communi hominum aliorum more genialiter vivant, quos tamen Deus in Quadragesima justo suo iudicio a mortali quadam infirmitate corripit, vel occasione insolentiarum illius temporis inimicitie alicujus gravissimum subire periculum, vel per crapulam suam totaliter perdere valetudinem, taliaque experiri discrimina permittit, ob quæ tota vita sua respirare, et gemere cogantur. MANSI, dis. IX, n. 4.

Sardonica herba hanc proprietatem habet, quod tales in illam degustante spasmos causet, ut moriens os suum eo modo aperiat, et expandat, ut omnibus ridere videatur; quot sunt hisce diebus, qui ex hac herba degustarunt, id est, certi peccati cuiusdam, vel dissolutionis venenum absorberunt, qui tametsi modo rideant, et jucundi ac hilares existant, atamen intra breve tempus se mulcendos ac puniendos esse pertimescunt, aut vero culpæ illius mortalis, que illos æternæ mortis reos effecit, gravem interius puncturam, et remorsum sentiunt! Idem, disc. x, n. 7.

In Annalibus Ecclesiasticis refert Baronius, quod dum Gentiles in urbe Neocæsariensi profano cuidam festo celebrando insisterent, ingens quædam hominum in confinibus habitantium multitudo eo confluerit, adeo ut, dum unus alteri præ nimia populi confluentis densitate cedere vix posset, dæmonem, cuius solemnitates agebantur, supplices in-

terpellarint, ut largiorem illis, commodioremque locum indulgeret, alta voce clamantes: Jupiter, fac nobis locum! Quod cum S. Gregorio Thaumaturgo innotuisset, subito ad eos misit, qui illis futurum esse, nomine ejus prædicerent, quod post modicum tempus largiorem et capaciorem locum essent habituri, imo voto et desiderio ipsorum longe ampliorem. Unde eodemmet die pestilentialis quædam illis est immissa mortalitas, quæ cantus ipsorum in planctus subito convertit, tantus enim ex eadem lue morientium numerus fuit, ut vivi mortuis sepeliendis minime sufficerent, nam quotidie terribilis coram eis figura se spectandam præbuit, domus autem, ad quas propius accedebat figura ista, sine ullo remedio aut juvamine subito exanimabantur ab incoletibus illas. Tandem vero ideo supplicium istud sibi a Deo immissum fuisse animadvertentes, quia dæmonem invocaverant, ad Thaumaturgum accurrerunt, qui flagellum istud orationum suarum efficacia protinus amovit, eosque ad Christianam Religionem integerrime perduxit. BARON. ann. 256, n. 2.

Surius, in vita S. Eligii, refert, quod dum populo suo die quadam prædicans, eidem ut a salubris et tripudii, cumetsique aliis profanitatibus, a dæmone ad præcipitandas in infernum animas adinventis, abstineret, persuadere conaretur, quidam ex eis Episcopus se ipsorum petulantia levitatis opponentem diutius sustinere non valentes, de inferenda ei nece inter se deliberarunt. Quod cum sanctus hic Presul, Martyrii patienti cupidus, audisset, cum uno tantum Diacono et duobus Clericis ad eam se civitatis paribus, ubi hi morabantur, contulit, et medium furibundæ multitudinis pertransiens, in locum quemdam sublimiorem et elevatum ascendit, indeque contra choreas, et tripudia mira cum energia prædicans, vanitates, demonis instrumentum et inventiones, esse dixit; e contra vero furens plebecula variis eum convitiis et injuriis afficiens, mortem ei, nisi desisteret, comminabatur, aperte protestando, quod his se consuetis recreationibus et ludis nequaquam paterentur privari. Quare sanctus hic vir ovium suarum emendationem et respicientiam vehementer desiderans, Deum enixe rogat, ut ad salvandas ipsorum animas dæmones ipsorum corpora obsidere et ingredi permitteret, et subito quinquaginta ex illis, qui contra eum conjuraverant, a dæmone fuerunt obsessi, qui

omnes furiose salire et saltare cœperunt, non obstante, quod alii flexis coram S. Episcopo genibus in terram provoluti eum supplices rogarint, ut pro infelici illa hominum obsessorum multitudine suas apud Deum preces et orationes interponeret; quibus ipse respondit, admiranda potius et laudanda ab ipsis esse justa Dei judicia, qui in reos justis beneque promeritis suppliciis ad aliorum exemplum et correctionem animadverteret: Ad tempus illi traditi sunt dæmonibus, quos amant; sentiant magistros suos, quos colunt. Unde hi obsessi per annum integrum choreas et tripudia sua continuerunt, in cuius fine, recurrente die, quo saltare cœperant, eosdem aquæ benedictæ aspersione absolvit, et a tripudiis abire jussit. SURUS, 11 Decemb.

MISCELLANEA.

Mahometanus quidam, legatus ad Christianos missus, cum quesitum ex eo fuisset, quid apud eos notatum dignum vidisset? respondit, nihil sibi mirabilis visum, quam quod certo tempore per integrum triduum (bacchanalia intelligebat) omnes propemodum insanirent, et quarto die, modica quantitate cineris capiti imposita ad se redirent. BUSQUEK *in sua relat.*

Quod olim Seneca suis dixit, hoc Christianis non male accommodatur: His, inquit, maxime diebus animo imperandum est, ut tunc voluptatibus solus abstineat, cum in illas omnis turba procubuit. Certissimum argumentum fortitudinis suæ capit, si ad blanda, et ad luxuriam trahentia nec it, nec abducitur. Hoc multo fortius est, ebrio ac vomitante populo sicum ac sobrium esse: eadem, sed non eodem modo facere. Licet enim sine luxuria agere festum diem. SENEGA ep. XVIII.

Nec minus huic tempori quadrant illa S. Chrysologi verba: Erras, homo, non sunt hæc ludicra, sed crimina. Quis de impietate ludit? De sacrilegio quis joculari? Piaculum quis diei risum? Satis se decipit, qui sic sentit. Qui jocari voluerit cum diabolo, non potest gaudere cum Christo. Nemo cum diabolo joculari impune. S. CHRYSOL. f. 155.

Olim, inquit Bellarminus, hoc festum simplex erat, quia homines simpliciter sine larvis ac choreis moderate et christiane lætabantur; post brevi evasit semiduplex, et sic tandem crevit, ut etiam duplex primæ clas-

sis evaserit, et cum octava celebretur. BEL-LARM. c. XX Dom.

Olim Polyphemo Ulysses titione ardente unum, quem in fronte habebat, oculum extinxit; nunc Bacchus thyrsio suo rationis lumen hominibus admittit tempore bacchanaliorum. VIRG. l. III *Aeneid.*

Sapienter Seneca: Magna pars sanitatis est, inquit, hortatores insanie reliquisse. Hoc ut esse verum scias, aspice, quanto aliter unusquisque sibi, aliter populo vivat. Nemo oculis suis lautus est, ne paucorum quidem, et familiarium, sed apparatus vitiatorum suorum pro modo turbæ spectantis expandit. Itaque irritamentum est omnium, in quæ insanimus, admirator et conscius. SENEGA ep. XCIV.

S. Catharina Senensis, quia feriis his antecederalibus se in conclave abdiderat, apparuit ei Christus, cum Matre et Angelis, dixitque: Quia tu sprevisi vanitates mundi, amplexa crucem et penitentiam, quærens summum et æternum bonum his diebus, dum mundani vacant gula et luxuria, ideo ego te desponsabo mihi. Annoque digito inserto, illam adoptavit in sponsam. *Vit.* 30 April.

AUCTORES.

Nicolaus Lancizius, Opusc. XI, c. XXI.
Matthias Faber, conc. vi, v et vi in Domin. Quinquag.
Henricus Engelgrav. *in Parth.* Dominica, et Fer. II ac in Quinquag. Item p. 2. *Lucis Evang.* Domin. Quinquag.
Thomas Stapletonus, tex. I in Quinquag.

BAPTISMUS.

QUOAD ESSENTIAM

DEFINITIO. — Est remedium, quo homines a peccato originali ac actuali liberantur, et felicitatis æternæ seu gloriæ hæredes efficiuntur. Quæ definitio omni Baptismo, ut examinantem patebit, convenit.

DIVISIO. — Dividitur in Baptismum « fluminis, fluminis et sanguinis. » Baptismus fluminis est novæ legis primum et maxime necessarium Sacramentum, in ablutione

corporis exteriori, et legitima verborum pronuntiatione, juxta Christi institutum, consistens: uti P. Petrus Canisius definit. Baptismus fluminis est votum, seu desiderium efflicæ Baptismi fluminis suscipiendi, cum perfecta contritione conjunctum. De quo S. Ambrosius in oratione de obitu Valentiniani junioris sic loquitur: Audio vos dolere, quod non acceperit Baptismatis Sacramentum; atqui hoc etiam in votis habuit. An non ergo habuit gratiam, quam desideravit? Imo habuit, quia poposeit. Baptismus sanguinis est Martyrium, seu effusio sanguinis pro Christo suscepta; de quo S. Clemens sic loquitur: Qui Martyrio habitus est dignus, is lætiam in Domino percipiat, quod tantam coronam adeptus sit, et quod propter confessionem ex hac vita exeat. Et si Catechumenus sit, accedat ad Deum latus; cruciatu enim, quo propter Deum afficitur, erit ei verior Baptismus; quia is quidem experientia ipsa mortuus commoritur Christo, reliqui vero mystica representatione. S. CLEM. I. V. *Apost. Const.* c. VII.

Unde et S. Cyprianus: Numquid, ait, potest vis Baptismi major aut potior esse, quam confessio? Quam passio? Ut quis coram hominibus Christum confiteatur, et suo sanguine baptizetur? S. CYPR. ep. VII.

Ceremoniæ antecedentes Baptismum.

Prima est *Patrini, seu Susceptoris Assistentia*; qui ideo adhibetur, ut partim fidejussoris, partim pedagogi (unde S. Augustinus fidei Doctorem appellat), partim patris spiritualis munere fungatur. Unde S. Augustinus sic tales patrilos alloquitur: Vos ante omnia, tam mulieres, quam viros, qui filios in baptismo suscepistis moneo, ut cognoscatis vos fidejussores apud Deum existisse pro illis, quos visi estis de sacro fonte suscipere, ideoque semper eos admonete, ut castitatem custodiant, justitiam diligant, charitatem teneant. Ante omnia symbolum et orationem Dominicam vos ipsi tenete, et illis, quos suscepistis de sacro fonte, ostendite. S. AUG. in serm. *post. Pasch.*

Secunda est *Nominis impositio*; qua significatur, baptizatum Deo nomen dare, et catalogo militiæ ejus adscribi debere.

Tertia est *Insufflatio in faciem baptizandi*; tum ut significetur, Satanam cum contemptu ab illo ejici; tum ut indicetur, quod per Baptismum Spiritus Sanctus, velut spiracu-

lum vitæ, illi insuffletur et novus homo regeneretur.

Quarta est *Formatio crucis in fronte et pectore*; ut non erubescat nomen Christi crucifixi, sed potius amet, et intrepide confiteatur.

Quinta est *Benedictio et impositio salis*; ut quemadmodum Origenes loquitur, baptizandus per salem typicum conditus, iniquitatis fœtore careat; vel ut promissionis suæ memoria se a corruptione peccati preseruet; vel ut veram Sapientiam Divinam accipiens, discretionem in omnibus utatur. ORIGEN. hom. VI, in *Ezech.*

Sexta est *Salvæ ad nares et aures oppositio*; ut vocem Dei audire, et bonum odorem pietatis æternæ gustare incipiat.

Ceremoniæ comitantes Baptismum.

Septima est *Remotio Satanae*; de qua S. Ambrosius: Ingressus es regenerationis sacrarium, repete, quid interrogatus sis, recognosce, quid responderis. Remotissis diabolo et operibus ejus, mundo, luxurie, et voluptatibus ejus; tenetur vox tua non in tumulo mortuorum, sed in libro viventium. Præsentibus Angelis locutus es; non est fallere, non negare. S. AMBR. lib. I, de *initiantis* c. II.

Octava est *Unctio baptizandi*; de qua Ivo Carnotensis: Accepistis, inquit, et oleum sanctum in pectore, ut vigeret in corde vestro sapientia. Accepistis et in humero vestro, ut in exercitio bonorum operum indeficiens servertur patientia; neque aliquando noverit sinistra vestra, quid faciat dextra vestra. Quia vero in humeris vigor constat portandi oneris, hujus partis unctio Christi Athletæ dedicati estis, ut sciatis, vos ad certamen esse vocatos. IVO CARNOT.

Nona est *Trina immersio vel perfusio*; cuius rationem reddens S. Gregorius ait: Nos autem, quod tertio mergimus, triduanæ sepulture Sacramenta significamus, et dum tertio infans ab aquis educitur, resurrectio triduanæ temporis exprimitur.

Ceremoniæ subsequentes Baptismum.

Decima est *Unctio verticis Chrysmate peracta*; qua significatur, baptizatum tunc vere esse Christianum, id est, Chrysmate unctum, et unctionem invisibilem Spiritus Sancti, per